

KAMI **THEATER**

Ruud Gielens, Rachid Benzine &
Hiam Abbass

In the Eyes of Heaven

15/11/2016 – 20:30 – Kaaitheater

theatre • 70 min. • in English (ondertiteld in het Nederlands – surtitré en français)

CREDITS

text

Rachid Benzine

direction

Ruud Gielens

with

Hiam Abbass

dramaturgy

Laila Soliman

production

Kaaitheater & Moussem

co-production

C-Mine cultuurcentrum Genk

House on Fire

supported by the

Cultural Programme of the European Union.

IN THE EYES OF HEAVEN

nl/ *In the Eyes of Heaven* ging in première op 24 maart 2016, twee dagen na de aanslagen in Brussel. De tekst is van de Frans-Marokkaanse filosoof en islamoloog Rachid Benzine, Europa's grote voortrekker van een verlichte islam. Zo vlak na de terreur door de meest radicale islam, te midden de ontredde die zich van de stad had meester gemaakt, bood *In the Eyes of Heaven* toch enig perspectief.

Aan het woord is Nour, een prostituee in een Noord-Afrikaans land, tijdens de Arabische Lente. Een uur lang dompelt Nour, gespeeld door de Palestijnse actrice Hiam Abbass, je onder in haar dagelijkse sleur van klanten die komen en gaan. Onder die klanten bevinden zich zowel de plaatselijke gouverneur, een Amerikaanse journalist als een religieuze leider. Ze vertelt over haar moeder, ook prostituee, en het mannelijk geweld dat ze moest ondergaan. Ze heeft het over haar homoseksuele vriend Slimane die heilig gelooft in de revolutie, over de met geweld onderdrukte protesten, maar ook over het geweld te midden van die protesten. Nour spreekt bij wijlen harde taal, wachtend tussen een gisteren dat teloor ging en een morgen dat op zich laat wachten. Ruud Gielens, die zelf sinds vele jaren in Caïro woont, zorgde voor een sobere maar intense enscenering.

fr/ La première d'*In the Eyes of Heaven* a eu lieu le 24 mars 2016, deux jours après les attentats à Bruxelles. Le texte est du philosophe et islamologue franco-marocain Rachid Benzine, chef de file européen d'un islam des Lumières. Au lendemain de la terreur infligée par l'islam le plus radical, en pleine confusion qui s'est emparée de la ville, *In the Eyes of Heaven* offrait néanmoins quelque perspective.

Nour, héroïne et narratrice de la pièce, est une prostituée dans un pays nord-africain, en plein Printemps arabe. Une heure durant, Nour, interprétée par l'actrice palestinienne Hiam Abbass, nous plonge dans son train-train quotidien de clients qui viennent et s'en vont. Parmi eux, il y a un gouverneur local, un journaliste américain, et un chef religieux. Elle raconte l'histoire de sa mère, également prostituée, et de la violence que les hommes lui font endurer. Elle parle de son ami Slimane, homosexuel, travailleur du sexe, qui croit dur comme fer en la révolution. Elle évoque les manifestations réprimées dans la violence et la violence au sein des manifestations. Par moments, les propos de Nour sont durs et crus, suspendus entre un hier perdu et un demain qui se fait attendre. Ruud Gielens, qui vit depuis plusieurs années au Caire signe une mise en scène sobre, mais intense.

en/ *In the Eyes of Heaven* premiered on 24 March 2016, two days after the attacks in Brussels. The text was written by the French-Moroccan philosopher and Islamologist Rachid Benzine, Europe's great champion of enlightened Islam. Immediately after the terrorist act by the most radical form of Islam, in the midst of the upheaval that gripped the city, *In the Eyes of Heaven* offered a degree of perspective.

We hear Nour, a prostitute from North Africa during the Arab Spring. For an hour, Nour, who is played by Palestinian actress Hiam Abbass, immerses you in the everyday routine of customers coming and going. Her clients include people like the local governor, an American journalist and a religious leader. She talks about her mother, who is also a prostitute, and the male violence that she endured. She talks about her homosexual friend Slimane, who firmly believes in the revolution,

about the protests that are quelled violently, but also about the violence in the midst of the protests. Nour occasionally uses harsh language, waiting between a bygone yesterday and a tomorrow that never seems to come. Ruud Gielens, who has lived in Cairo for many years, opted for a sober but intense staging.

“ZE NOEMEN MIJ WEL EENS DE ‘GEËNGAGEERDE ACTRICE’, MAAR IK BEN VOORAL GEËNGAGEERD VOOR DE KUNST”

Hiam Abbass geïnterviewd door Charis Bastin (Al.Arte Magazine, 24 maart 2016).

In de theatermonoloog *In the Eyes of Heaven* vertolkt de Frans-Palestijnse actrice Hiam Abbass een prostituee in de Arabische wereld tijdens de woelige periode van de Arabische Lente. Het werk van Abbass, als actrice en als regisseur, behandelt zelden evidente thema's. Ook de link met haar eigen achtergrond keert vaak terug in haar filmografie, al is dat naar eigen zeggen geen bewuste keuze.

We kennen Hiam Aasas onder meer van films als *Lemon Tree*, *Paradise Now* en Spielbergs *Munich*. Abbass groeide als Palestijnse op in Israël, maar woonde het grootste deel van haar leven in Parijs. Op 24 en 25 maart staat ze op het podium van het Kaaitheater voor de première van *'In the Eyes of Heaven'*. Tussen de repetities door, maakte ze tijd voor een gesprek.

'In the Eyes of Heaven gaat over een simpele vrouw, die als prostituee werkt tijdens de Arabische revolutie', steekt Abbass van wal. De vrouw heeft klanten uit de hele maatschappij en komt zo te weten wat zich op dat moment afspeelt op straat. Ze komt ook veel te weten van haar vriend, een (homoseksuele) sekswerker die één van de belangrijkste politieke bloggers is. 'Daarnaast gaat het over drie generaties vrouwen. Haar moeder, eveneens prostituee, zichzelf en haar dochter, waarvoor ze zich als het ware opoffert, zodat ze niet hetzelfde lot moet ondergaan.'

Een prostituee in de Arabische wereld, geen evident thema.

Abbass: Het gaat hier om een verhaal. De reis van een vrouw. Je zou kunnen zeggen dat ze de innerlijke roep om vrijheid van vele vrouwen vertegenwoordigt. Vrijheid in een wereld en politieke context waar islamisme fel opkomt en vrijheden beknot. Maar tegelijk vertegenwoordigt ze zeker niet elke vrouwelijke stem of situatie. Uiteindelijk wil ze leven zonder veroordeeld te worden. Zeker niet om wat ze doet als job en de keuze die ze maakte. Het leven deed haar dat werk kiezen, of god zoals zij het zegt, en ze wil dat in alle rust blijven doen.

Het onderwerp van prostitutie is bovendien verre van een evidentie in Europa en ook homoseksualiteit is vaak nog een issue. In elke samenleving kunnen bepaalde onderwerpen voor instabiliteit zorgen en vanzelfsprekendheden over het leven in vraag stellen. Dus ik ben ook benieuwd naar de reacties hier. Sommige topics zijn makkelijker bespreekbaar hier dan in de Arabische wereld, maar het omgekeerde geldt ook. Het gaat over het algemeen om samenleving, gedragscodes, manieren en tradities.

Hoe verzoent het personage haar geloof met haar beroep?

Abbass: Ze gelooft in god en heeft een speciale, maar tegenstrijdige band met hem. Velen zijn tegenstrijdig wanneer het op hun geloof aankomt. Ook ik word geconfronteerd met mijn eigen tegenstrijdigheden met religie.

Mijn vader, bijvoorbeeld, was heel erg trouw aan zijn god. Zijn geloof was groot en daarvoor respecteerde ik hem. Maar als ik zijn graf onlangs bezocht, vertelden andere vrouwen me hoe ik me moest gedragen of kleden als moslima. Uiteindelijk wil ik gewoon zijn graf bezoeken, ongeacht of mijn hoofd bedekt is of niet.

Mijn relatie met god of religie is alleen van mij en ik denk dat deze vrouw dit ook zegt. Niemand moet haar opleggen wat haar gelovig of niet gelovig maakt. Ze heeft haar eigen kijk op de wereld en haar eigen manier waarop ze kijkt naar, spreekt met en bidt tot god.

Hoe belangrijk is het voor jou om over zo'n thema's te spreken in je werk?

Abbass: Het is vooral belangrijk om sterke verhalen te vertellen die menselijke stemmen verheffen. Het gaat niet alleen maar om het vertellen van een verhaal, maar ook om de reflectie die het teweeg brengt bij het publiek en voor ons als artiesten die ze vertolken. Dat is het fijne aan artistiek werk: het delen van ervaringen zonder dat je belerend wil zijn over wat er gaande is in de Arabische wereld of de moeilijke situatie voor vrouwen. Het gaat hier echt om die ene stem en die stem heeft een eigen connectie met iedereen overall, wat die stem universeel maakt, ongeacht de politieke of sociale context.

Dat politieke, culturele of religieuze thema terugkeren in mijn werk is geen keuze. Journalisten noemen me vaak de 'geëngageerde' actrice of regisseur, maar dat minimaliseert mijn blik op het leven. Ik ben geboren in een politieke situatie, ik kan daar niets aan doen, dat is een feit. Als ik aan iets werk, zoek ik iets dat verbonden is met mij, mijn geschiedenis en mijn roots. Je kan het politiek of engagement of iets anders noemen, ik noem het alleen maar mezelf zijn.

Je zegt het zelf, je bent geboren in een politieke situatie: je bent Palestijnse, groeide op in Israël, en je bent actrice. Hoe kijk jij naar de oproep uit het Palestijnse middenveld voor BDS (Boycot, Desinvesteringen en Sancties), en specifieker een culturele boycot?

Abbass: Dat is een moeilijke vraag, eerlijk. Als ik naar mijn hart luister, ben ik tegen, maar als ik rationeel ben, begrijp ik waarom (die oproep er is, red.). Ik geloof eerlijk gezegd niet dat een culturele boycot ooit al artiesten heeft geholpen. Integendeel, ik geloof dat we barrières moeten afwerpen en kunst laten leven zoals het is, want dat is van iedereen. Bovendien is het belangrijk om je vijand iets te geven waardoor die weet wie je bent. Je kunst is wie je bent en het is je plicht om hen te laten weten wie je bent.

Maar het is moeilijk omdat ik een Palestijnse ben die opgroeide in Israël, dus voor ons is die hele oproep voor boycot anders. Je groeide op in de Israëlische samenleving en met Israël's en ik werk soms samen met Israël's waar ik goed mee overeen kom. Dan is het moeilijk om er muren tussen te zetten. Het is heel ingewikkeld en wanneer het om politieke problemen gaat, moet je tonen waar je tegen bent, maar in dit geval weet ik niet of dit de beste manier is.

Heeft het iets te maken met het (niet willen) mixen van politiek en kunst?

Abbass: Mijn kunst is in zekere zin politiek, dus het heeft niets te maken met het mixen van politiek en kunst, maar eerder met het mixen van de puurheid of zuiverheid van kunst met politiek misbruik. De politieke praktijk heeft niets te maken met wat ik doe. Ik kan erover oordelen en mijn mening uiten, maar als mensen willen weten wie ik ben, dan weten ze dat door mijn kunst.

Maakt het een verschil dat je opgroeide in Israël om moeilijke kwesties, bijvoorbeeld over de positie van vrouwen, te kunnen aankaarten?

Het is geen kwestie van moediger zijn, maar de bezettingen zijn anders. De bezetting van het dagelijkse leven is anders. Als je zo lang onder bezetting leeft en je wil het uitschreeuwen, dan denk ik dat er bepaalde prioriteiten zijn waarom je wil schreeuwen. In de eerste plaats gaat het om een fatsoenlijk en comfortabel leven leiden, en voor ons, die in Israël opgroeiden was dat relatief beter. Daardoor kunnen we het leven anders invullen. We worden nog steeds behandeld als tweederangsburgers in Israël, maar we hebben de vrijheid om te bewegen en een paspoort om te reizen. We hebben geen soldaten op onze daken en we ondergingen de oorlogen niet zoals de mensen in Gaza of de bezetting op de Westelijke Jordaanoever. Maar je hart is bij de natie waar je toe behoort. Zelfs al groeide ik op in Israël, niemand kanbb me het gevoel afnemen dat ik Palestijns ben. Het is mijn cultuur en taal.

Ik zag dat je werd omschreven als Israëlisch-Arabische actrice, vind je dat ok?

Abbass: Ik heb die term nooit begrepen. Het is alsof Israël's het introduceerden om ons onze Palestijnse identiteit te ontzeggen. Ik zal nooit begrijpen wat het betekent, maar het blijft opduiken in mijn carrière. Gelukkig kan ik er goed mee om, omdat ik weet wie en wat ik ben. En wat ik doe, geeft mijn identiteit vorm en wat ik doe gaat om de kunst. Daarom heb ik het niet graag als ik de 'geëngageerde actrice' wordt genoemd. Ja ok, ik ben geëngageerd, maar ik ben dat meer voor mijn kunst, dan voor eender wat.

THE BIGGER PICTURE: IN THE EYES OF HEAVEN

Interview by Michaël Bellon (Agenda / Brussel Deze Week, 16 maart 2016).

With *In the Eyes of Heaven*, the French-Moroccan political scientist and expert on Islam Rachid Benzine has taken his first steps in fiction. His monologue, directed by Ruud Gielens, is presented by the Israeli-Palestinian actress Hiam Abbass.

Rachid Benzine is the author of *Les nouveaux penseurs de l'islam* ("Islam's New Thinkers", 2004) and *Le Coran expliqué aux jeunes* ("The Koran Explained to Young People", 2013), on which he recently gave a series of talks at the KVS. Thanks to a collaboration between Kaaitheater and nomadic arts centre Moussem, he was brought together with man of the theatre Ruud Gielens, who has been living in Cairo part-time since 2009 and has also worked in other Arab countries. The result is *In the Eyes of Heaven*, a monologue spoken by a female sex worker who, in a time of revolution and restoration, speaks out in defence of her own outlook and position.

"We were introduced to each other by the Kaaitheater and it clicked straight away," says Ruud Gielens, in between rehearsals. "We share a particular outlook on the world and I am fascinated by his insights into Islam and the Middle East. Up to now, he has only published academic texts, but now he wants to break out, with texts for the stage and screenplays, so that puts us on the same wavelength."

So what should we expect?

Ruud Gielens: The piece we are working on is an adaptation of a short story that Rachid wrote, which makes one think about the failure, or otherwise, of the Arab revolutions. In the monologue, it's not specified where we are, but it is clearly in a country where the old regime is still in power or has taken power again after a revolution. The time in which the piece is set isn't really made clear either. It consists of a succession of short scenes that gradually reveal how a country like that is run by military or other regimes and how the character tries to cope with that situation.

I find the perspective of a well-informed outsider interesting. Rachid knows the situation in the Arab world well, but he grew up, of course, in Paris. I experienced the revolution in Egypt, but I'm still a Westerner, of course. As a sex worker, the female figure who speaks the monologue also has the perspective of someone who is involved and at the same time not involved. She can see the bigger picture, but is also very specifically focused on her own position.

What else does her background as a sex worker add? The fact that she has come across lots of men and opinions?

Gielens: That too, but also the fact that you hear someone speak who is never listened to otherwise. As often as possible, I try to give people like that a voice in my work.

Her opinions are very blunt and maybe more radical too than you might expect. She is someone who is trying to safeguard the little patch of ground she can control. She wants to make the world better and make her contribution, but based on her position as a small entrepreneur. I have talked to a lot of people like that, with strong opinions, in the Middle East, and what they say is similar. Our character experiences the rise of political Islam and the downfall of the old regime – a

movement that has also happened in Tunisia and Egypt – but you don't feel any particular sympathy from her for any party at all. Like my friends in Egypt who have been in jail or who have given up on the revolution, she opts for a different kind of resistance and for an inclusive democracy in which everyone can feel represented. And not just those who have the most money, the most power, or the loudest voice.

I think Rachid's text gives a Western audience an insight into a world that it only knows from the media and for which it otherwise has to rely on its own imagination.

What do you yourself now make of developments in the countries that experienced an Arab spring?

Gielens: The situation is very different in different countries. In Egypt, from my position as an artist, I can only say that the freedom we still had a few years ago to do what we wanted has really shrunk, especially over the last few months. Every week, someone gets arrested or censored. Recently, a friend spent two weeks in prison for a cartoon he did two years ago. One quakes and hopes that one slips through the net with what one does. Whereas in Tunisia, and that was so in the past too, there is more freedom. We did two projects there that were politically sensitive, but they went ahead. Not that the struggle has been won there, but the idea of freedom, at least, has not been nipped in the bud like in Egypt.

